Lasteaia enesehindamise tööriist „Kas meie lasteaed on kaasava hariduse lasteaed?“

- Refleksioonitööriista saab kasutada individuaalselt (nt eneseanalüüsiks, arenguvestluseks) või meeskondlikult (nt õpiring, meeskonnakoosolek, arengupäev).
- Tööriist toetab arengukava elluviimist, HEV strateegia rakendamist ja töökultuuri arendamist.
- Tulemusi saab kasutada aastaplaani uuendamisel, koolitusvajaduste määramisel ja HEV töökorralduse täpsustamisel.
- Soovitame tööriistale toetuvat enesehindamist läbi viia vähemalt kord aastas. Tulemuste põhjal soovitame koostada HEV-teemaline arendustegevuste plaan.

Tingmärgis: ◍ – olemas | ◍ – osaliselt | ❌ – puudub

Teema	**Foor**	**Refleksiooniküsimus(ed)**	**Meeskonna märkused / kokkulepped**
Kaasava hariduse mõistmine		Kas meil on ühtne arusaam kaasavast haridusest? Kuidas see kajastub igapäevatöös?	
HEV-laste toetamise süsteem		Kas meil on selged kokkulepped HEV-laste toetamiseks? Kas IAK on kasutusel?	
Õppeprotsess ja õpikeskkond		Kas rühmaruum ja tegevused toetavad kõiki lapsi, sh HEV?	
Koostöö peredega		Kui järjepidev ja süsteemne on koostöö HEV-laste vanematega?	
Meeskonnatöö ja refleksioon		Kas HEV-teemasid arutatakse regulaarselt? Kas meil on kovisioon või muu formaat?	
Tööriistad ja digiplatvormid		Kas vajalikud materjalid on jagatud, leitavad ja ajakohased?	
Töötajate professionaalne areng		Milliseid HEV-seotud oskusi või teadmisi vajame? Kas meil on arenguplaan?	

Tööriista kasu lasteaiameeskonnale
Meeskonna ühine mõistmine, tööjaotus ja refleksioon on HEV-valdkonna arengu võti:

- Mõisteline selgus ja väärtuspõhisus peavad jõudma igasse meeskonnaliikmesse – mitte ainult dokumentidesse.
- Lasteaia HEV-tööriistakast tuleb muuta nähtavaks, elavaks ja meeskonnas jagatud vahendiks.
- Juhtumikorraldus vajab struktuuri: vastutuse jagamist, ajajoon üles tähendamist, tagasisidet.
- Personali koolitusvajadusi tuleb sihipäraselt juhtida, mitte jätta individuaalse huvi tasemele.
- Refleksioon ei ole formaalsus, vaid tööviis, mis loob kvaliteeti ja professionaalset enesekindlust.

Kes vastutab rakendamise ja uuenduste elluviimise eest?

Valdkond	**Vastutaja(d)**	**Tegutsemissagedus**
Enesehindamise tööriista kasutuselevõtt	Juhtkond, HEV töögrupp	1x aastas refleksioonimeetodina
Tööriistakasti ja juhendmaterjalide arendamine	HEV töögrupp, eripedagoogid	Pidev täiendamine, jagamine Drive'is
Kovisiooni või juhtumikorralduse süsteemi käivitamine	Juhtkond, metoodiline meeskond	Kord kvartalis juhtumite arutelu
Koolitusvajaduste kaardistamine ja sidumine arengukavaga	Juhtkond, personali arenduse vastutaja	Aastas 1x kaardistus, planeerimine
Küsimustiku uuendamine ja korduvkasutus	HEV töögrupp	Enne igat uue arendustsükli algust

Näide täidetud küsimustikust						
Peatükk / Teema	**Mis on olemas?**	**Mis on puudu?**	**Foor**	**Tugevus**	**Arenduskoht**	**Kriitilise sõbra küsimus**
Kaasava hariduse mõistmine	Üldine arusaam, soov toetada iga last, mitmekesised tõlgendused	Lasteaiasisene kokkulepe HEV ja kaasava hariduse määratlemiseks		Tahe ja motivatsioon toetada iga last	Vajadus ühtse sõnavara ja määratluse järele	Kuidas meie meeskonnas mõistetakse kaasavat haridust ühiselt?
HEV laste toetamine	Koostöö spetsialistide ja vanematega, määratlemisoskus	IAK rakendamine ja juhtumikorralduse selgus kõigis rühmades		Toimiv koostöö tugispetsialistidega	Ühtlustatud lähenemine IAK-dele	Kas iga HEV-laps saab järjepidevat tuge meeskonna poolt?
Õppeprotsess ja õpikeskkond	Individuaalne lähenemine, sensoorne tugi, kohandatud tegevused	Praktiliste lahenduste jagamise süsteem puudub		Võimekus kohandada tegevusi ja keskkonda	Koondatud näidete ja töövõtete puudumine	Kas meie ruum toetab lapse iseseisvust ja vajadusi?
Koostöö vanematega	Usalduslikud suhted, arenguvestlused	Süsteemne kaasamine ja dokumentatsioon HEV juhtumite korral		Vanematega avatud suhtlus	Järjepidevus ja dokumenteerimine HEV teemadel	Kui vanem on mures – kas tal on selge, kes last toetab?

Meeskonnatöö ja arendamine	Kolleegide tugi, avatud suhtlus	Puudub kovisiooni või regulaarse HEV-fookusega arutelu süsteem		Meeskondlik toetus ja turvatunne	Puudub struktureeritud arutlus HEV teemadel	Kui tihti me tegelikult arutame HEV juhtumeid süsteemselt?
Tööriistad ja digiplatvormid	ELIIS, Drive, Messenger, jagatud dokumendid	Tööriistakast ja juhendmaterjal pole keskne ega struktureeritud		Tehniline valmisolek ja harjumus töövahendeid kasutada	Vajadus jagatud, ajakohastatud tööriistakasti järele	Kas uus töötaja teab, kust leida vajalikud tööriistad HEV tööks?
Tööalased arengu vajadused	Eneseteadlikkus, valmisolek õppida	Süsteemne koolitusplaan ja ligipääs sobivale materjalile		Soov areneda ja õppida	Koolitusvajaduste sihipärane kaardistus ja täitmine	